

ת"פ 20893/09 - מדינת ישראל נגד מולטה גטהוں

בית משפט השלום בראשון לציון

ת"פ 17-09-20893 מדינת ישראל נ' גטהוں

לפני: כבוד השופט גיא אבןון

המאשימה: מדינת ישראל

נ ג ד

הנאשם: מולטה גטהוں

בשם המאשימה - עו"ד יעל גבעוני

בשם הנאשם - עו"ד בנימין בן נתן

הכרעת דין

נגד הנאשם הוגש כתב אישום המיחס לו ביצוע עבירות איומים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין, התשל"ז-1977 (להלן: חוק העונשין).

כתב האישום ומענה הנאשם

1. במועד הרלוונטי לכתב האישום שזהה הנאשם בהוטטל לדרי רחוב בראשון לציון (להלן: ההוטטל). גב' מיכל ארביבי כחלון (להלן: מיכל) היא עובדת סוציאלית ורכבת היקרה להטמכויות בקרית גת. גב' יעל אלון (להלן: יעל) היא עובדת סוציאלית ביחידה להטמכויות בקרית גת. ביום 28.6.17 הגיעו מיכל ו יעל להוטטל לשיבת ועדת שנקבעה מראש בעניינו של הנאשם. במעמד זה קילל הנאשם את מיכל ו יעל בכינוי "שרמותות". במהלך הדיון בועדה הוריד הנאשם שרשרת מצוארו והחל לסובבה סבב אצבעו באופן מאיים. בהמשך אמרו על מיכל באומרו "שعود ויגע לקרית גת ויעשה את מה שהוא צריך לעשות", וכי הוא לא מתכוון לשפט בשקט. משהודיע לו כי הקשר עם היחידה להטמכויות מסתיים אמר הנאשם ש"מבחןתו הקשר מסוימים והוא יודע מה לעשות עם הקשר הזה". בצתתו מהחדר פגש הנאשם את יעל

ואין עליה באומרו "את מחייב, אני אמחק לך את החירות מהפנים".

2. בתשובהו לכתב האישום (מיום 23.4.18) אישר הנאשם את שהייתה בהוסטל, את נוכחותו במקום במועד האירוע, ואת הגעתו של מיכל ויעל לצורך השתתפות בוועדה בעניינו. הנאשם כפר באמירות שיויחסו לו, ולחלוfin טען כי גם אם יקבע שאלה נאמרו, הרי שאין עולות כדי איום.

ראיות הצדדים

3. מטעם המאשימה העידו מיכל, יעל, מנהלת ההוסטל גב' טוביה אלקובי (להלן: טוביה), אב הבית בהוסטל מר בוריס רבzin (להלן: בוריס) והשוטר שגבה את הודעתו של הנאשם (ההודעה הוגשה בהסכמה - ת/1). הנאשם העיד להגנתו ובאותו המועד (22.1.19) נשמעו סיכומי הצדדים.

ד"ל

התנהגות הנאשם בכניסה להוסטל

4. [במאמר מוסגר: הציגו מובאים כפי שנאמרו בדיון ותוודה בפרוטוקול, כולל שגיאות]. מיכל ויעל תיארו (כל אחת מנקודת מבטה) את התנהגותם המאיימת והתקפנית של הנאשם מרגע שפגשו בו בכניסה להוסטל: "שאל בשבי מה הגענו. הסברנו למה לנו ואמר שאין צורך וקרא לנו שרומות. האשים אותו שבגליל הוא בעצם ברחוב ואני שכנעתי את אמא שלו להוציא צו הרחקה. למרות התנהלות זו החליטנו בכל זאת לקיים את הוועדה כדי לראות איך אפשר לעזור לו. ביקשנו מבית הצעיר לוועדה. לשאלת בית המשפט למה, אני משיבה, כי הייתה שם התנהלות אלימה. הדיבור, הטעון, הקלות. הייתה קלה שרומות. לא זכרת אם היו קלותות נוספות" (מיכל, עמוד 21 שורות 2-9); "הגענו להוסטל. אני ומיכל שהוא רצצת היחידה. הגענו עם האוטו ונכנסנו למתחם. הוא כבר בחוץ אמר דברים לא נעימים. "למה הגיעتم?" דיבר...משהו לא נעים. אמר כל מני מילים, לא זכרת מה" (יעל, עמוד 39 שורה 25 - עמוד 40 שורה 1); "שהוא קיל אוננו בחוץ היה חשש. לא הייתה חרדה ואמרתי את זה כבר קודם (יעל, עמוד 42 שורה 19).

5. טוביה העידה ששמעה על הקלות: "הן הגיעו שנייה נקצת לפני, אז אחת העבודות אמרה לי שהוא קיל אותה... אמרה לי שהוא קיל אותן" (עמוד 10 שורה 27 - עמוד 11 שורה 1). "שנכנסנו לחדר הלכנו לפני שדניאל נכנס הם אמרו לי שהוא קיל אותן וזה היה אפילו שאלת האם לקיים את הדיון או לא כי מדובר באלים, ומאחר שהם הגיעו במיוחד ובכל זאת רצו לעזור לו, הוחלט באמת לקיים את הדיון" (עמוד 13 שורות 13-15).

טוביה העידה כי ביקשו מבית הצעיר להיכנס: "היתה מחשبة שכדי שגבר ישב בחדר והעבודות שהגיעו מקרים גת גם ביקשו שהוא ישב בחדר. הן ביקשו שהוא ישב בחדר כי הן פחדו. לא ידענו אין זה יתרפה" (עמוד 14

שורות 18-20).

6. הנאשם בחקירהו הראשית (ובmeaningו לכתב האישום) כפר בטענה שקיים את מיכל ויעל (עמוד 45 שורות 31-25). מנגד, בהודעתו במשטרת היה פחות נחרץ. הוא כפר אמנם בטענה שכינה אותן "שרמותות", אך אישר שיתכן כי שמעו אותו אומר זאת לחבר, אך לא עלייה: "אני לא אמרתי שרמותות. אולי הן שמעו שרמותות שאמרתי והן חשבו שהזה עלייה. אני לא עמדתי מולן ואמרתי שרמותות. אתה יכול לרשום את זה. הן היו בחדר נפרד דברו ביניהן, אני הייתי מחוץ למושד דיברתי עם חבר, אולי הן שמעו שאמרתי שרמותות, אבל לא אמרתי עלייה" (ת/1 שורות 26-29).

בחקירתו הנגדית הנאשם אישר כי יתקן שקיים את מיכל ויעל: "יכול להיות, לא זוכר. אבל לא פניתי אליה ישירות ואמרתי יעל שרמותה. פניתי אליהם ישירות? הסתוובתי ואמרתי כוס רבקך אז מה? מה הבעה?... יכול להיות שזרקתי איזה מילה. לא פניתי אליה זה לא נאמר בעברה... אז קילת... (עמוד 47 שורות 1-13).

7. אם לסכם ראש פרק זה, הרי שהנאשם לא כפר בכך שמייל ויעל שמעו אותו מקלל, אלא שלטענתו הקללה לא הושמעה בעברן. מיכל ויעל מנגד העידו מפורשות כי שמעו את הקללה מוטחת כלפייה. הן חוו את התנהגותו של הנאשם בשלב זה כהתנהגות לא נעימה, אלימה, ואף סיפרו על כך בזמן אמת לטובה, שהעידה כי שמעה על כך מאותה מהן. עדויותיהן של עדות התביעה בעניין זה משתלבות זו בזו ומהימנות עלי, ועדותו של הנאשם עצמו יש בה כדי לחזק את גרסת המאשימה. מכאן מצאתי לקבוע כי הנאשם קילל את מיכל ויעל כאמור בסעיף 4 לכתב האישום. אין טענה כי הקללה עולה כדי איום.

התנהגות הנאשם במהלך הפגישה

8. טוביה העידה על התנהגותו המאיימת של הנאשם ותגובתו המפוחדת של מיכל ויעל: "שנכנסנו לחדר כולם אז אני התחלתי את השיחה ושאלתי אותו מה שלומנו ומה קורה. אז הוא אמר לי בלי חרוטים תגידו לי מה שאtan רצوت להגיד. ואז פנתה אליו מיכל, לא לא מיכל, יעל, סליחה מיכל פנתה אליו בתחילת השיחה ואז הוא אמר לה איתך בכלל אני לא רוצה לדבר.... במהלך הפגישה אני גם זכרת שהוא אמר אני יודע איפה אתן יושבות ואני גם אדע למצוא אותן. לשאלת בית המשפט למי הוא אמר, אני משיבה, לעובדות מקרית גת...אני רק יכולה להגיד שהם ממש פחדו לצאת מהמשרד לאוטוواب הבית ליווה אותם" (עמוד 11 שורות 1-13). אשר לניסוח דבריו המאיימים של הנאשם כלפי מיכל ויעל הופנתה טוביה על ידי הסגנון לדבריה במשטרת, ואישרה את תוכנם בנוסח שונה מזה שהובא בחקירהה הראשית, תוך שהדגישה את תחושת האיום שעלהה כתוצאה דבריו של הנאשם (עמוד 15 שורות 9-29, עמוד 17 שורות 25-28).

9. מיכל העידה על התנהגותו ודבוריו של הנאשם: "במסגרת הוועדה דניאל ישב כולה כשהוא מרוח על הכסא, רגליים מפוסקות, גלגל שרשרת על האכבע. שאלנו אותו מה קורה אליו במסגרת הוא אמר שניהיה ממקדים ולא נשאל שאלות לא רלוונטיות...PERSONO בפנינו כל מיני אופציות של טיפול ושיקום. הוא אמר שהוא לא רוצה שום דבר... הוא אמר שהוא יגע ל夸ית גת ועשה מה צריך לעשות ולא ישב בשקט. אחרי שהסבירנו לו שם הוא לא בוחר באחת

האופציות הטיפוליות שהוצעו ובאמת הוצעו לו כמה, אנחנו נאלצים להפסיק את הקשר עם היחידה. בתגובה הוא אמר שהוא יחליט איך הקשר הזה נגמר או משאנו בסגנון זהה, אני לא זוכרת בדיקת הניסוח... הייתה אויירה מאיימת, מתוחה, לא נעימה (עמוד 21 שורות 12-23).

לשאלת ב"כ המאשימה מודיע היא מפרשת את הדברים כמאיימים השיבה: "מהטון דברו. מהشيخ באוטה וועדה. כל ההתנהלות באוטה ישיבה. הישיבה, אופן הישיבה, חוסר שיתוף פעולה עם מה שהוצענו. האמירות שיש בהם גוון של איום. נכון שהוא לא אים בצורה ברורה, אבל גם אני לא אש בשקט ואגיע לקרית גת ואני יודעת מה לעשות, בהקשר לדברים שנאמרו, זה היה איום, זה לא היה אני יודעת מה לעשות אני יודעת את התהילך" (עמוד 21 שורות 29-24).

לשאלת ב"כ הנאשם בונגעו למשמעות דבריו של הנאשם: "ש. את אמרת במשפטה (shoreה 7) "ואמר שעוד ייעש לקרית גת ועשה מה שהוא צריך לעשות והוא לא מתכוון לשפט בשקט". יכול להיות שהואילך לקרית גת וידרש את הזכיות שלו? ת. יכול להיות שלזה הוא התכוון. באותו רגע זה לא היה נשמע ממשו זהה. זה היה נשמע בתוון מאים" (עמוד 26 שורות 26-28).

10. על העידה על ההתרחשויות בתוך הוועדה: "באיישתו שלב הוא זרק שם "אני אדע אין לסימן את הקשר. אני אגיע לקרית גת ואדע אין לסימן את הקשר". גם בתוך הוועדה הוריד איזו שרשרת והתחילה לסובב. היה שם ממשו מאים" (עמוד 40 שורות 3-5); "היתה שם אויירה של תוקפנות, כמו שאמרתי, השרשתה, הדיבור שלו, דברי תוקפני. המבטאים שלו" (עמוד 40 שורות 27-28). כשהתבקשה על ידי ב"כ הנאשם להתייחס לגרסת הנאשם, לפיה ביקש לבוא לקרית גת כדי לעמוד על זכויותינו, השיבה: "לא. אני אגיע לקרית גת ואני אדע אין לסימן את הקשר, זה לא לבוא ולקיים את הזכיות" (עמוד 43 שורה 21).

11. בוריס (אב הבית) לא זכר את המילים המדוייקות שנאמרו על ידי הנאשם, אך זכר תחושת איום מובהקת: "...אני לא זכר כל המילים שהוא אמר, עבר זמן, אבל מה שאני זכר שהוא אים על העובדות סוציאליות ומה שאני זכר מילים שהוא אמר נראה מה יהיה בקרית גת שנחקרו נחזר. הן פחדו... אני חשבתי זהה איום, לפי דעתך כן. איום. עם האינטונציה שהוא אמר. אני חשב זהה איום" (עמוד 28 שורות 14-19).

12. הנאשם בהודעתו במשפטה לא כפר באמירה ש"יגיע לקרית גת ועשה מה שהוא צריך לעשות", אלא הסביר כי התכוון לכך שיגיע לקרית גת וינסה לקבל סיוע בשכר דירה באמצעות הרווחה (ת/1 שורות 32-39). הוא כפר באמירה שהוא "ידע מה לעשות עם הקשר הזה" (ת/1 שורות 44-42). בעדותו בבית המשפט חזר על טענותיו (עמוד 46 שורות 12-4, עמוד 48 שורות 23-30).

13. ב"כ הנאשם ביקש לפרש את דברי הנאשם בהתאם לגרסתו, כי לא התכוון לאים על מיכל ועל, אלא לעמוד על זכויותינו. החלופין ביקש לראות בדברי הנאשם צווי דברים, שאינם מצדיקים הרשותו בעבירות איומים.

14. עבירות האיומים מוגדרת בסעיף 192 לחוק העונשין: "המאיים על אדם בכל דרך שהוא שלא כדין ב גופו, בחירותו, בנכסייו, בשמו הטוב או בפרנסתו, שלו או של אדם אחר, בכוונה להפחיד את האדם או להקניטו, דין - מאסר שלוש שנים".

הלכה ותיקה עמננו כי "הקביעה אם תוכן הביתי הוא מיAIM נועשית על פי אמת מידת אובייקטיבית. הבדיקה נעשית מנוקודת מבטו של האדם מן היישוב, המצוי בנסיבותיו של המאיים, ולא על פי אמת מידת סובייקטיבית ומנקודת מבטו של המאיים בלבד.... לפיך כדי לקבוע אם תוכן הביתי עולה כדי איום, על בית המשפט לבחון "...אם יש בדברים כדי להטיל אימה לבבו של אדם רגיל מן היישוב בנסיבותיו של האדם שנגדו הופנה האיים" (רע"פ 2038/04 למ נ' מדינת ישראל, פ"ד ס(4) 95, 109, סעיף 12, על האסמכתאות המפורחות שם, להלן: עניין למ').

15. אני מקבל את עדויותיהם של עדי הتبיעה באשר לתוכן דבריו של הנאשם (חרף השוני המשושים בנסיבות הדברים, כפי שהובא מפי כל אחד מהעדדים). כן אני מקבל את גרסת עדי המאשימה באשר לאופן בו יש לפרש את דברי הנאשם, אמרות מאיהם שהיא בהן כדי להפחיד אדם אובייקטיבי שהיה בא בנסיבות של מיכל ויעל. העדויות היו עקבות, נהירות, וניכר כי העדים דיברו מזכרונות ותיארו הן את תוכן הדברים והן את תחושותיהם בזמן אמיתי. מצאתי כי אין למי מהעדדים סיבה להעליל על הנאשם. ככל תיארו תחושות איומים ופחד כתוצאה מדבריו של הנאשם: הן מיכל ויעל שהיו מושא האיומים, והן הנוכחים במקום: טובה ובוריס, שמעו את הדברים ותיארו את התחששה כצופים מהצד. אינני מקבל את טענת הנאשם כי לא התקoon להפחיד, וכי הודיע על כוונתו למשמש את זכויותיו.

איןני מתעלם מהסיטואציה בה היה נתון הנאשם, מכך שההודה על סילוקו מההוסטל העמידה אותו במצב מורכב. עוד איןני מתעלם ממיהותו של הנאשם, נרכומן דר רחוב, ומיכולתו המוגבלת להתרמודד ולהכיל את המצב אליו הביא את עצמו. עם זאת, אין בך כדי להוות הגנה ממשמעותם המאיימת של הביטויים אותם נקט לפני מיכל ויעל. מדובר באיומים שהושמעו כלפי עבודות סוציאליות, שככל אשפטן בך שניסו לסייע לנאים להיגמל מההתמכרותו לסמים ואלכוהול, סייע שהנאם דחה בשתי ידיו. על בית המשפט לתרום את חלקו במיגור התופעה המוגנה של אלימות כלפי עובדי ציבור, ואיומים הם כידוע ביוטי אלימות מילולי, ולעתים רבות שלב מקדים לאלימות פיזית. היטיבה לבטא זאת יעל בתשובה לב"כ הנאשם: "از כל אדם מתוסכל יכול לאיים את (צ"ל על - ג"א) העו"ס שלו ולהאשים אותה ונראה לא נגיע" (עמוד 43 שורה 4).

התנהגות הנאשם לאחר הפגיעה

16. על העידה כי לאחר הפגיעה "אני יצאתי החוצה. הוא לא היה בחוץ. פתאום הוא הגיע מאיפה שהוא והוא זרק משחו" אני אמחוק לך את החירות מהפנים". אני ומיכל יצאו מהמקום די מפוחDOT" (עמוד 40 שורות 5-7). "כל ההתנהלות הייתה מאד לא ת邏micת ומאד תוקפנית. אני לא רואה זהה שום דבר תמים. למחוק את החירות מהפנים או להגיד אני יודע מה לעשות ולאן לחזור זה לא נראה לי תמים" (עמוד 41 שורות 1-3). גם במהלך חקירתה הנגידית עמדו על כך שהדברים נאמרו, והדגישה כי מדובר באמירה מאימת ומפחידה. על סיפרה כי הייתה לבדה בזמן שהנאם אמר לה את הדברים.

מיכל ספירה אף היא על האמרה, אך בחקירהה הנגדית אישרה כי יתכן שזכרונה בגדר בה, וכי אפשר ששמעה על כך מיעל (עמוד 22 שורות 4-20). טוביה ספירה אף היא על דברי הנאשם ליעל, אך לא טענה כי שמעה אותם שירות מפיו (עמוד 11 שורות 10-11).

17. הנאשם בהודותו במשטרה כפר בטענה כי אמר את הדברים ליעל (ח/1 שורות 47-48), וחזר על גרסתו בעדותו לפני, אלא אז הוסיף אמרה נוספת שלא בא זכרה בחקירה במשטרה "צוחק מי צוחק אחרון" (עמוד 46 שורות 13-16).

פרט נוסף בעדותו של הנאשם (שלא נאמר בחקירה): הוא הציע לפצות את מיכל ויעל על עוגמת נפש (עמוד 46 שורות 1-3, עמוד 49 שורות 19-26).

18. בחלוקת שנפלה בין יעל והנ帩ם בשאלת האם האחרון אמר את הדברים המוחשים לו לאחר הפגישה, אני מאמין ליעל ומבהיר את גרסתו על פני זו של הנאשם. בהתאם, אין ליעל סיבה כלשהי להעיל על הנאשם. שנית, האמרה המוחסת לנ帩ם מהוות המשך ישיר של התנהגותו החל מרגע הגעתן של מיכל ויעל להוסטל: הקלהה כלפייה לפני הפגישה, האמרות וההתנהגות המאיימת במהלך, ולבסוף האIOSם כלפי ויעל לאחר הפגישה. שלישיית, תגובתו המתפתחת של הנאשם, אשר בתחילת כפר באופן מוחלט באמרה, ובהמשך הוסיף גרסה חליפית ("צוחק מי צוחק אחרון"). רביעית, הצעתו של הנאשם לפצות את מיכל ויעל, חרף העובדה שכפר במוחשי לו, מהוות ראשית הודהה.

19. לאחר שקבעתי כי הנאשם אמר את המוחשי לו לאחר הפגישה (סעיף 6 לכתב האישום), מצאתי כי האמרה עולה כדי אIOSם מהוות, כאמור לעיל, המשך של האIOSים שהושמעו כלפי מיכל ויעל במהלך הפגישה. אמנם, האמרה שלעצמה, במנוטק מן ההקשר בו נאמרה, אינה בהכרח אמרה מאימת. ואולם בחינתה בהקשר הרלוונטי מובילה למסקנה אחת ייחידה, כי מדובר באIOSם. ראו עניין גם בסעיף 12: "בחינת תוכנו של הביטוי אינה מתבצעת במנוטק מן הנסיבות אלא בתוך ההקשר שבו ניתן הביטוי". בית המשפט יבחן את הנסיבות שאפפו את מסירת הביטוי ואת הנסיבות שבהן הוא נקלט. כמו כן יבחן בית המשפט WHETHER היה גלום בביטוי (פסק דין חמדי [4], עמ' 416).

תוצאה

20. מצאתי לקבוע כי הנאשם אמר את כל המוחשי לו בכתב האישום, וכי אמירות אלו (למעט המפורט בסעיף 4) עלות כדי עבירות אIOSים. לפיכך אני מרשים את הנאשם בעבירות אIOSים, לפי סעיף 192 לחוק העונשין.

ניתנה היום, כ"ד שבט תשע"ט, 30 נואר 2019, במעמד הצדדים